

Vážení a milí čtenáři,

podzimní počasí je „nečekaně“ tady, náhlá změna přinesla i náročné situace v podobě povodní v mnohých regionech, myslíme na všechny zasažené a přejeme brzký návrat domů, hodně sil a rychlé odstranění škod.

My se ještě ohlížíme za letním obdobím, kdy jsme pro vás postupně připravovali obsah tohoto čísla Zpravodaje a oslavu 30 let existence Rané péče Diakonie, více se jí věnujeme hned v prvním článku. Tradičně také proběhl letošní druhý znakovací kurz v Bělči, který zafungoval jako katalyzátor pro nastartování nebo rozproudění znakování v rodinách.

Dále přinášíme několik ohlasů na knihy, které se věnují různým tématům, ale všechna souvisí s širokým obsahem naší služby. Věříme, že si vyberete ke čtení, co vás bude zajímat.

Přes léto bývá čas se potkat s kolegyněmi, alespoň některými, a realizovat nápady ke konkrétním pomůckám, které většinou již několik měsíců zrály. Často o nich přemýšlíme z hlediska podpory komunikace. Dnes se s vámi podělíme o naše zkušenosti s materiálem pro komentování a modelování výpravy na hřiště.

Současně jsme měli prostor prozkoumat některé nové pomůcky, které přibyly do našich pracovišť podle poptávky a přání z dlouhého seznamu. Jednou z nich je i společenská hra s pohádkou o třech prasátkách.

Pokračujeme také ve štafetě představování jednotlivých kolegů a ještě chvilku zůstáváme na pražském pracovišti.

Inspirativní a chutné čtení přeje

*Alice Pexiederová, poradkyně rané péče
a redaktorka Zpravodaje*

NOVINKY Z RANÉ PÉČE DIAKONIE

- [JEDEME DÁL, ANEB JAK JSME OSLAVILI 30 LET NAŠÍ SLUŽBY](#) (STR. 3)
- [ZNAKOVACÍ KURZ PODZIM 2024](#) (STR. 5)

PŘEDSTAVENÍ ČLENŮ TÝMU

- [NÁŠ TÝM — EVA VEDRALOVÁ](#) (STR. 7)

PŘEČETLI JSME

- [ZTRÁTA KONTROLY – INTELIGENTNÍ ZVLÁDÁNÍ EMOCÍ](#) (STR. 9)
- [JAKÝ ŽIVOT JE HODEN ŽITÍ?](#) (STR. 10)
- [DÍTĚ V ROVNOVÁZE – POHYB A UČENÍ V RANÉM DĚTSTVÍ](#) (STR. 11)

POMŮCKY V PRAXI

- [TŘI MALÁ PRASÁTKA](#) (STR. 12)
- [MODELOVÁNÍ S TÉMATEM NÁVŠTĚVA HRŠTĚ](#) (STR. 13)

ZKUŠENOSTI Z RODIN

- [PROJEKT KOMUNIKUJEME](#) (STR. 14)

[KONTAKTY](#) (STR. 15)

JEDEME DÁL, ANEB JAK JSME OSLAVILI 30 LET NAŠÍ SLUŽBY

První týden v září se jistě v mnoha rodinách „děly věci“! U nás v Rané péči Diakonie tomu nebylo jinak. 5. září jsme totiž u příležitosti 30 let naší služby uspořádali v divadle Alfred ve dvoře setkání všech příznivců rané péče. Cílem bylo ohlédnout se za tím, jak jsme začínali, co se povedlo, jak jsme mnohdy museli prokopávat slepé uličky. Zároveň jsme chtěli dát vědět, že život s dítětem či dětmi se speciálními potřebami lze žít naplno a pokračovat v něm dál vlastní cestou i vlastním tempem.

A nebylo lepšího důkazu než příběhy sedmi odvážných rodin, které přijaly účast v debatě na téma „Jedeme dál“. Jednalo se o rodiny, které v minulosti využívaly ranou péči a mohly tak velmi trefně reflektovat, co jim služba dala, jak ji vnímaly. Velkým tématem byla i současnost, jak rodiny jedou dál, tedy jak žijí svůj vlastní život, z čeho čerpají a k čemu se třeba vrátily. Byl to velmi povzbuzující zážitek nejen pro všechny současné klientské rodiny, ale i všechny zúčastněné.

Moderace debaty se s lehkostí sobě vlastní ujal, stejně jako před pěti lety, **Michal Balcar**, tatínek z naší bývalé klientské rodiny, pedagog a kazatel. Záznam celé debaty bude brzy k dispozici na kanálu YouTube. Sledujte naše facebookové stránky, kde se objeví.

Celým večerem se kromě dobré nálady a šťastných shledání nesla také vděčnost. Vděčnost za to, že tu jsme a můžeme dál dělat svou práci, vděčnost našich klientských rodin za poradkyně rané péče. Touto cestou chceme i my poděkovat všem za to, že dorazili, mohli s námi pobýt a zavzpomínat.

Velký dík patří všem účastnicím a účastníku debaty, bez nichž by celý večer byl jen „poloviční“: **Janě Trávníčkové, Alici Nikitinové, Kláře Fůskové, Olině Loosové, Petře Rohovské, Jitce Rohanové a manželům Hrdinovým.** Za odvahu vystoupit děkujeme také našim, dnes již dospívajícím či dospělým „dětem“ – **Aničce Hrdinové** za recitaci, při které se posluchačům tajil dech, a **Kačce Loosové** za milé sdílení svých pracovních zkušeností v mateř-

ské škole Libocká. Náš dík patří také sponzorům večera, kterými byli firma **Pártytalíř, Ovocný svět-zor Hájek a Hájková**, květinářství **Už ne plevel** a prodejna **Albert**. Dále chceme poděkovat kapele **Priamo Čaro**, která se postarala o hudební produkci, **Cyrilu Popkovi** za fotky z akce, kameramanu **Vilému Šrailovi** za zachycení nejdůležitějších momentů, grafičce **Evě Sásové** za tvorbu pozvánek a dalších grafických materiálů, animátorce **Nele Kollertové** za krátký film o třicetileté existenci Rané péče Diakonie, kterou pojala s lehkostí a humorem, moderátorovi debaty **Michalu Balcarovi** a moderátorkám celého večera **Adéle a Katce**.

Nesmíme zapomenout na skvělý organizační i technický tým divadla **Alfred ve dvoře**, spolek **MOTUS**, pana Vávru a jeho kolegy a kolegyně a jejich dobrou vůli i náklonnost.

Raná péče Diakonie jede dál a doufá, že všechna přání, která onoho večera byla vyřčena, se splní.

Petra Rašková

ZNAKOVACÍ KURZ PODZIM 2024

„Prší, prší, jen se leje, venku zůstat nemůžeme, schováme se pod okap, tam to kape kapy kap!, rozléhá se společnou místností pro znakování hned po příjezdu všech rodin. Jak tematické, venku nás totiž doprovází stejná scenérie – prší „o sto šest“, v novinách už čteme první zvěsti o velkých průtržích a povodních. My jsme ale místo okapu schovaní pod střechami Tábora J. A. Komenského v Bělči, užíváme si teplého čaje, seznamujeme se a pan správce nás uklidňuje slovy: „Nebojte, vody bych se tady nebál“. A tak ten opravdový déšť pouštíme z hlavy a jdeme na to.

Po příjezdu si společně sedáme do místnosti připravené na znakování a kolegyně Veronika Strenková (z Rané péče Diakonie) a Zuzka Sýkorová (z Rané péče Sluníčko) již začínají první básničky. Prší, prší, Myšičko myš, Medvěd staví dům a oblíbenou dětskou klasikou Koulela se brambora. Následuje série znaků, které společně pod vedením Zuzky procházíme, abychom uměli oslovit mamku, tatku, babičku, dědu a veškeré další členy rodiny, které jen můžeme potkat. Rodiny se také seznamují s obsahem kurzu a ostatními rodinami.

V následujících dnech nás čekají stejná znakovací setkání, ráno po snídani, před obědem, před večeří. Nemyslete si však, že bychom stále opakovali to samé dokola! Veronika zručně vytahuje další a další básničky „z rukávu“, Zuzka nabízí jednotlivé znaky pro konkrétní pojmy. Rodiny díky této sešrané spolupráci odjíždějí s více než 150 znaky a deseti básničkami, které se během kurzu zvládly naučit. Společnými silami také odehrály pohádky Boudo, budko a O Červené řepě.

Aneta s Oliverkem nám k tomu napsali: *„Znakovací kurz naprosto splnil a předčil má očekávání. Sama jsem se do znakování dlouho chtěla pustit, ale nevěděla jsem, jak začít. Odkládala jsem to na až potom, hledala ve znakování složitost. Po návratu domů mě překvapilo, co vše mi zůstalo v rukách a začala jsem automaticky znakovat vše, co synovi říkám. Baví mě to. Dál „jedeme“ naučené básničky a nejlepší je, že se Oliver opravdu chytá. Opakuje po mně znakování, a dokonce i slova. Za mě je to obrovský úspěch, který jsem ani nečekala. Doufám, že se nám bude nadále dařit znakování běžně zapojovat do domlouvání a ještě ho rozšiřovat. Celý pobyt byl příjemný, „holky“ to mají dobře vymyšlené a jsou všechny skvělé. Moc děkuju-me.“*

Deště jsme se nezalekli, a zvládli jsme i procházku do Bělče. A hned další den ještě jednu menší procházku po okolí. Některé děti pak využily různých chodníků, balančních kamenů či piknikových dek (nenašly uplatnění venku), aby si užily „minihřiště“ vevnitř.

Novinkou letošního kurzu byla nabídka vyrábění zážitkových deníků. Tato příležitost mohla být dobrým odrazovým můstkem pro ty, kdo o založení deníků přemýšlejí, ale nevědí, jak konkrétně začít. Některé rodiny si už deníky vedou a neváhaly se podělit o praktické tipy a ukázky, jak to může být jednoduché, bez nutnosti zažívat denně velké zážitky. Jiné rodiny na kurzu začínaly, dostaly svůj sešit a vybranou fotku z každého dne. Měly také možnost probrat, k čemu zážitkový deník slouží a hned to vyzkoušet.

Dobrou inspiraci a odpovědi na své otázky k vývoji řeči a logopedii rodiny získaly také na individuální konzultaci s Martinou Sádovskou, kterou mohly napříč kurzem využít.

Ščudlíkovi nám celý kurz krásně shrnuli: „Kurz předčil naše očekávání. Měli jsme informace od kamarádky, která kurz s rodinou již absolvovala, ale bylo to ještě lepší. Úplně snadno a přirozeně jsme se naučili spoustu nových znaků. Dosud jsme používali čtyři, ale od kurzu „jedeme“ v běžném životě řadu dalších a věříme, že se syn postupně chytne. Celý pobyt byl skvělý „all inclusive“, s výbornou stravou. Hodně jsme ocenili dva velké prostory, kde si děti mohly hrát a řídit na balančních pomůckách, syn hojně využíval místní klavír a kytaru. Ačkoliv nám počasí vůbec nepřálo a neustále jsme byli uvnitř, zvládlo se to bez problémů. Výborné je i sdílení s dalšími rodinami a celková atmosféra naprostého přijetí všech dětí, ať už měly jakéko-

liv projevy. Skvělá je možnost konzultace s paní logopedkou a úplně nejlepší byly všechny poradkyně rané péče, díky kterým byl celý pobyt tak příjemný a radostný. S manželem jsme si – možná překvapivě – na pobytu i hodně odpočinuli. Moc děkujeme!“

Podobně nám kurz shrnula i další rodina: „Velice děkujeme všem, kdo kurz pořádali a účastnili se. Kurz je perfektně vymyšlený. Krásně se vše pamatuje a děti to baví. Jako bonus je hezké ubytování a příroda kolem.“

A na závěr..., den nám vždy uzavírala pohádka O Koťátku, které zapomnělo mňoukat. Jaká nastala radost, když si Koťátko nakonec vždy vzpomnělo a vše dobře dopadlo. A co se s Koťátkem a pohádkou stalo dál, to je překvapením pro ty z vás, kteří se na kurz vydáte zase příště :)

Daniela Horáčková, poradkyně rané péče

NÁŠ TÝM — EVA VEDRALOVÁ

Štafeta představování členů týmu zůstává nadále v Praze. Nejen poradkyně z různých krajů nemají společně moc příležitostí k hovorům, ale i na jednom pracovišti se více míváme, než potkáváme. Prostor pro povídání a možnost se dozvědět se o sobě navzájem něco víc než mezi dveřmi či při předávání pomůcek nabízí i tato forma setkání.

Tentokrát tuto příležitost využila Saša Chomiszaková, aby si popovídala s Evou Vedralovou.

Pamatuješ si ještě moment, kdy ses rozhodla pro ranou péči? Co bylo motivací přijít k nám?

Práci s lidmi v pomáhajících profesích se věnuji už od střední školy. V této oblasti jsem nepřestala působit ani v období studia na vysoké škole. Teď jsem ten čas spočítala a dost jsem se lekla, poněvadž je to 32 let... Převážnou část této doby jsem pracovala s dětmi se speciálními potřebami např. v dětských stacionářích. Tyto úseky mého života patří k těm, na které moc ráda vzpomínám. S ranou péčí jsem se průběžně setkávala už tehdy a měla jsem z ní moc dobrý pocit.

Ta chvíle, kdy jsem se rozhodla, že zkusím pracovat přímo v rané péči, byl moment, kdy jsem viděla inzerát. Věděla jsem, že se jedná o „moje“ téma a něco, co mi dává smysl... A tak trochu jsem tušila, do čeho jdu.

Je něco, co tě na této práci překvapilo?

Ranou péči jsem znala ze své praxe, ale přesto zde byla řada překvapivých momentů.

Každodenně si uvědomuji, jak mnoho témat a informací raná péče obsahuje, jak komplexní je. Přesto, že člověk nezasahuje do kompetencí a dovedností dalších odborníků, musí o mnohém hodně vědět, být zorientován. A tak se utužuji ve svém celoživotním vědění toho, že vím, že ještě dost nevím...

Opravdu mě překvapil tvůrčí duch a vynalézavost mých kolegyně. Neustálá touha rozvíjet se a velmi individuálně se zamýšlet nad příběhem každé konkrétní rodiny, člověka...

A v neposlední řadě, „překvápko“ je každý lidský příběh, každá lidská cesta. S rodiči se necháváme překvapit, do jaké ze zdravotních či sociálních služeb se podaří vstoupit, jak bude probíhat zvykání malého človíčka ve školce, zda se podaří první vyčůrání do nočníku a jakými všemi možnými způsoby se dá vyjádřit souhlas či nesouhlas. A mě, nejen v práci, ale i v životě překvapuje síla toho, co člověk dokáže, jak se dá zvednout, když už má člověk pocit, že leží na zemi, jak moc udělá, když má někdo někoho rád...

Na tohle se ptáme často, ale zároveň mám tuto otázku opravdu ráda: máš nějaké oblíbené pomůcky nebo hračky?

Mně se nejvíc líbí sensorické pomůcky. Máme takový obyčejný vrtníci masážní strojek a ten udělá radost úplně každému... sensorické pomůcky jsou tak lákavé a rozvíjejí tolik smyslů... zahrnují různé barvy, třpytky, světla, vůně, povrchy, látková doupatka...

Pak se mi líbí pomůcky podporující motoriku a u dětí s nimi často sklízíme úspěch. To jsou ty věci, kterých je pak „plný obývací pokoj“ – trojúhelník Picklerové, celá sada Wesco (přelézací moduly např. krychle, schůdky...)

Dále mám ráda knížky. Krásné a promyšlené, nebo zvukové či s oblíbenou postavičkou, s piktogramy...

Mám moc ráda hudbu, a tak bych se ráda více zaměřila na hudební pomůcky. Stačí i malý pohyb a je z něj velký efekt. Dítě skrze tyto pomůcky může do slova vyslat svůj názor, svou volbu...

V neposlední řadě, když půjčuji hračky/pomůcky/kničky, jsem ráda, když rodina myslí na všechny členy, protože pro ně tady také jsme. Takže ráda nabízím pomůcky i pro sourozence.

Vnímám tě Evi, jako převážně dobře naladěnou. Jak si udržuješ tento životní elán?

Mám ráda přírodu, lesy, rybník... Vždycky jsem měla ráda hudbu a zpívání. A taky jsem ráda četla. Ke spoustě věcí se snažím vrátit, abych si ten svůj elán, o kterém tak hezky píšeš, podpořila.

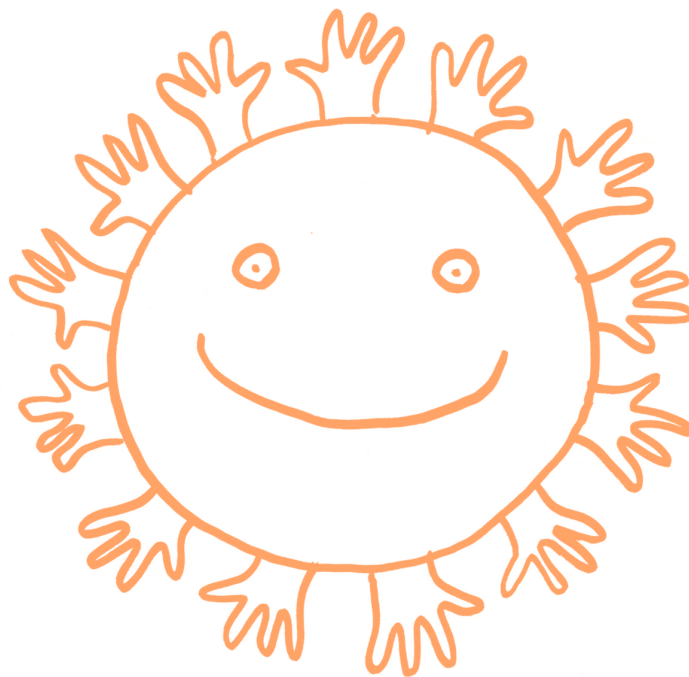
Hlavní motor je pro mě má rodina, můj syn Ondra. A pak také další rodinní příslušníci pejsek Jonáš a kocour Max.

Je něco, na co jsem se nezeptala a co bys třeba ještě chtěla říct?

Jako poradkyně rané péče jsem přesvědčena o tom, že nejlepším odborníkem na vlastní život je člověk sám. Mým úkolem je podpořit rodičovskou intuici, nadhled a ukázat možné cesty.

Sašo, děkuji za zajímavé otázky.

*Ptala se Alexandra Chomiszaková,
poradkyně rané péče*

ZTRÁTA KONTROLY – INTELIGENTNÍ ZVLÁDÁNÍ EMOCÍ

Heinz Peter Röhr, PORTÁL 2021

„Jak myslím, tak žiju.“

Jak efektivně zvládat své emoce, jak nad nimi neztratit kontrolu? Kdo z nás si alespoň někdy nepoložil podobnou otázku, zejména poté, kdy jsme opět „selhali“...

Známý německý psychoterapeut, vycházející kromě tradičních směrů také z praxe buddhismu, ve své nové knize přibližuje čtenářům, laikům, poznatky o lidském emočním prožívání, o funkci tzv. emocionální paměti a jejích nástrahách pro náš každodenní život.

Ukazuje, jak naše rané zážitky a prožitky světa, zakotvené ve vnitřní přesvědčení (Jsem vítaný. Jsem dostatečný. Dostává se mi dost lásky a lidského tepla.) formují naše každodenní jednání a vztahy.

Přibližuje, jak psychika, reprezentovaná zejména amygdalou, vytváří jako odpověď na tyto otázky tzv. antiprogramy, které nám zdánlivě pomáhají život unést, ve skutečnosti nás ale vedou na bludnou cestu, ke ztrátě kontroly nad vlastním myšlením i konáním.

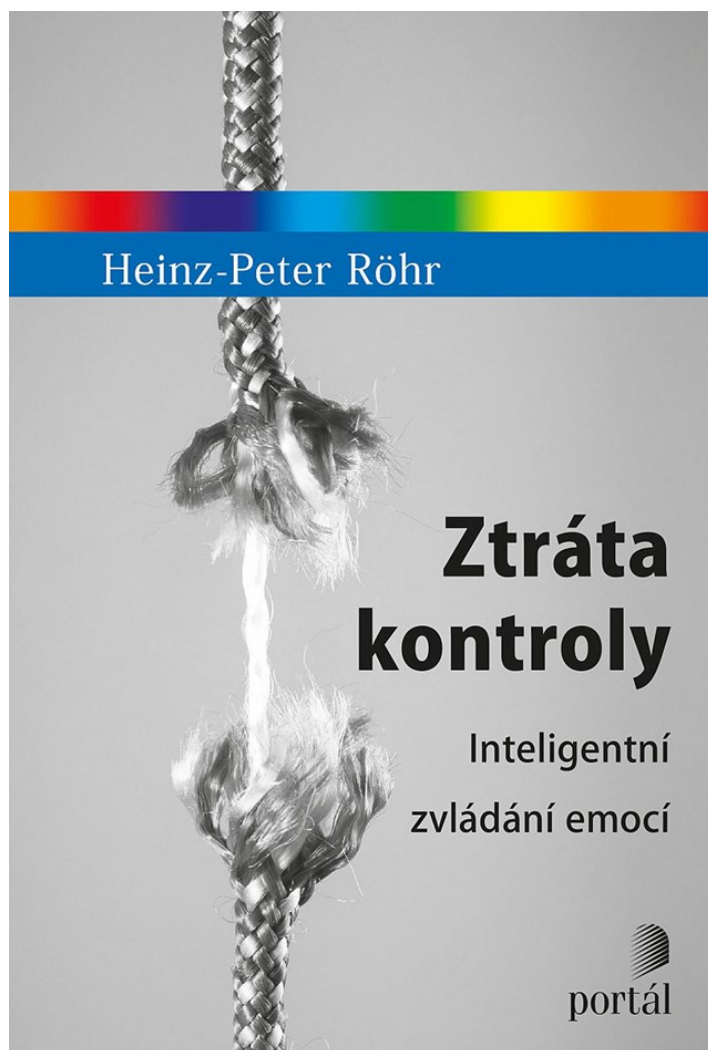
Knih je ale zejména uvedením na cestu, na níž můžeme najít úspěšnější strategie, vytvořit si nové smysluplné životní programy. Mnohé z nich jsou v jednotlivých kapitolách popsány a čtenář jimi může projít sám nebo za pomoci terapeuta.

Tak třeba z pasti neplodného hloubání autor doporučuje začít zastavením nežádoucího projevu (Stop!), ujasněním si problému a následnou abstinencí (tedy snahou zdržet se nutkavých myšlenek, případně se od nich učít odpoutat) a praktikováním strategie Tady a teď (zaměřením se na přítomný okamžik). Doporučuje také tzv. odklad dumání (např. řešení se budu věnovat dnes v 17 hodin) či naučit se některou z technik meditace, relaxace, technik usínání nebo se věnovat sportu, pohybu, hudbě či svým koníčkům. Tyto aktivity v mozku naprogramují jinou „chemii“, a tím blokují stresové hormony.

Autor nabízí řadu náhledů na nejčastější ztráty kontroly – nad vztekem, strachem, nutkavými pocity, ale i přehnaným konzumem... Každý z nás jistě najde nejen svou „Achillovu patu“, ale zejména náhled, jak žít naplněnější život.

Není třeba se zbytečně bát: „Kdyby v našem životě nebylo nic pozitivního, dávno bychom nepřežili. Ostatně už to, že jsme přežili, je výhra – vždyť jsme to koneckonců až doteď zvládli.“

Veronika Strenková, poradkyně rané péče

JAKÝ ŽIVOT JE HODEN ŽITÍ?

Barbara Schmitz, KAROLINUM 2024

Nestává se, že bychom čtenářům pravidelně doporučovali filozofickou literaturu, ale dnes to uděláme.

O knize švýcarské filozofky Barbary Schmitz, v překladu české filozofky Terezy Matějčkové, jsme se dozvěděli díky (již tradičnímu) moderátorovi našich oslav, faráři Michalu Balcarovi. Kniha pojednává o základních aspektech smyslu života, „Prostřednictvím lidských příběhů, ale i s historickým zarámováním, se zamýšlí nad otázkou, co životu dává smysl.

Autorka vychází ze své osobní zkušenosti, zároveň však využívá i zkušeností dalších lidí. V roce 2002 si bezprostředně po porodu vyslechla diagnózu své dcery Carlotty a její reakce na sdělení lékařů byla podobná, jako reakce mnohých dalších rodičů, kterým se narodí dítě s postižením. Cítila se zaskočená, šokovaná, zasažená smutkem a velkou nejistotou. Začala se strachovat o budoucnost, zažívala zmatek, vztek nad nemožností naplnění původních životních plánů. Dalším výrazným momentem, který v této knize zmiňuje, byla sebevražda její milované sestry, již na první pohled v životě vůbec nic nechybělo, naopak rozdávala lásku a sílu ostatním.

„Tyto dvě zkušenosti – život s Carlottou a rozloučení s Ullou – zasáhly můj život. Bez nich by tato kniha nevznikla. Když jsem byla před lety oslovena, abych přednášela na téma Jaký život je hoden žití?, vzpomněla jsem si na tyto dvě osoby. Carlottin život a Ullina smrt nás před otázkou staví ze zcela odlišných úhlů. Udivovalo mě, mátklo i zasahovalo, že žijeme ve světě, v němž musí lidé jako Carlotta bojovat o právo na život, který je hoden žití na straně jedné, a na straně druhé lidé jako Ulla nepovažují svůj život za hodný žití.“

Autorka apeluje na čtenáře, že nikdo nemá právo zvnějšku určovat, zda je život lidí s handicapem (v různých podobách) hoden žití, a současně zmiňuje význam naděje. Tu však nejde naordinovat lidem, kteří naopak svůj život žít nechtějí, ale stojí za to její semínka šířit. Mezi těmito dvěma póly vypráví i další příběhy, v nichž jsou aktéři, ale i čtenáři konfrontováni se zaběhlými předsudky a představami o tom, jaký život už by nemusel být k žití. Upozorňuje také na tlak společnosti vytvářející nároky, které však nemusí všichni ustát. Co je to vlastně zdraví, nemoc,

omezení, jaké hodnoty se promítají do našeho života? Může někdy společnost určit, jaký život je hoden žití?

Opravdový život popisuje jako rezonující se světem, prožívaný živě a autenticky. Takový život, kdy se světem vstupujeme do vztahu, ve kterém vzniká vazba, komunikace, souzvuk. To se může dít při neobvyklejších situacích, s někým si povídáme, jsme v přírodě, vnímáme její zvuky, vůně, barvy a tvary, posloucháme hudbu.

Kniha je tenká a výživná po všech stránkách. Byť se jedná o knihu filozofickou, zaměřenou na etiku, je napsaná tak čtivě, že není zapotřebí zvláštního vzdělání, aby jí čtenář porozuměl. Každý se může zamýšlet nad svým životem a nechat se inspirovat lidmi, kteří navzdory velkým obtížím svůj život žijí rádi. Velkou vzpruhou i úlevou může být kniha pro všechny, kteří jsou aktuálně vystaveni konfrontaci se zdravotní diagnózou svou či svých blízkých nebo jsou dlouhodobě pečující.

Inspirativní čtení!

*Alice Pexiederová a Pavla Foster Skalová,
poradkyně rané péče*

DÍTĚ V ROVNOVÁZE – POHYB A UČENÍ V RANÉM DĚTSTVÍ

Sally Goddard Blythe, Inštitút psychoterapie a socioterapie, 2012

„...zážitky z pohybu jsou základním vyjádřením života. Právě tak jako mozek ovládá tělo, tak i ono může mozek hodně naučit.“

Autorka knihy rozebírá, jak je pohyb už od počátku života důležitý a jakým způsobem je propojován s mnoha různými centry v mozku, které jsou k vývoji neméně podstatné. Část knihy se věnuje primárním reflexům, kde můžeme najít nejen jejich popis, ale také jejich funkci a jaké mohou být dopady, pokud tyto reflexy přetrvávají.

Dalšími vývojovými faktory, které ovlivňují růst dítěte a o kterých si v knize můžeme přečíst, jsou například hudba a její rozmanitost při působení na mozek a kognitivní funkce, nebo strava a zdroje látek v potravinách, včetně jejich vlivu na růst a vývoj.

Neméně zajímavou částí knihy je kapitola, kde můžeme ohledně pohybu najít nejen teoretický popis a vysvětlení, ale také příběhy s pohybovým cvičením pro praktické využití.

Velkým přínosem pro mne v této knize byly informace týkající se primárních reflexů, a především účinků jejich přetrvávání. Na základě této teorie jsem si dokázala spojit projevy některých dětí právě s přetrváváním některých primárních reflexů a díky tomu najít příčinu těchto projevů, zaměřit se tak následně na jejich odbourání a na další posun.

Knihy je napsaná přehledně, a se zdravou mírou odbornosti nám pomáhá lépe pochopit spojitosti, které mají velký vliv na růst a vývoj dítěte. Pozitivní složkou jsou i obrázky, které doplňují části knihy pro lepší představivost a pochopení.

Andrea Šírová, poradkyně rané péče

TŘI MALÁ PRASÁTKA

Nejen stolní hra pro jednoho hráče od tří let

Na první pohled vypadá hra docela složitě – tři prasátka, vlk a tři domečky s různě tvarovanými pozemky a hrací plocha nepravidelného tvaru, k tomu předlohy se zadáním úkolu.

Ale nebojte se!

Celá hra je nádherně zpracovaná, figurky i domečky jsou příjemné do ruky a hezky se s nimi manipuluje. Pro seznámení se hrou je možné začít zlehka: prostě jen zkusit schovat jedno prasátko jedním z domečků na ploše, postupně i dalšími, pak také zkusit nechat vlka venku, když bude prasátko v domečku. Časem můžeme začít skládat podle předloh, které jsou vymyšlené od nejjednodušších po složitější ve dvou

variantách: v jedné se skládají do plochy domečky kolem prasátek, v druhé variantě se prasátka schovávají do domečků, ale vlk musí zůstat venku.

Pro netrpělivé může být celý proces skládání náročný. Dětem můžeme pomoci tak, že umístíme dva domečky a necháme je umístit jen poslední. Kam a jak patří pro ně bude představitelnější a děti postupně získají lepší přehled o prostoru a jeho členitosti.

Součástí balení je i komiksová knížka s pohádkou o třech prasátkách. Ta zaujme určitě starší děti. Pokud byste potřebovali k vyprávění pohádky jednodušší variantu, může vaše poradkyně zapátrat v našich zásobách vyráběných pomocí různých komunikačních programů. Figurky a domečky se nabízejí i jako herci a kulisy pro přehrávání děje příběhu.

Jak je patrné, hra nabízí mnoho možností využití: od klasického plnění úkolů po představivou hru a vyprávění příběhu.

Příjemnou zábavu přeje

Alice Pexiederová, poradkyně rané péče

MODELOVÁNÍ S TĚMATEM NÁVŠTĚVA HŘIŠTĚ

Pomůcky pro podporu komunikace

Dříve či později se jistě každý, kdo spolupracuje se službou rané péče, setká prostřednictvím naší poradkyně i s tématem rozvoj komunikace u dětí. Pro nás je toto téma nejen zajímavé ale i nevyčerpatelné. V současné chvíli naše přemýšlení často směřuje k tématu modelování. Jak být vzorem pro komunikaci s dítětem? Jak využít alternativní a augmentativní komunikaci co nejpřirozeněji, efektivně? Jak začít?

Tentokrát jsme se s kolegyní Evkou zamyslely nad slovní zásobou, která se týká návštěvy dětského hřiště.

Kdo půjde na hřiště? Co si máme s sebou vzít? Čím pojedeme? A co tam vlastně můžeme všechno dělat?

Témata a slovní zásoba je tedy jasná. Zpracování – menší kroužkové desky A5, aby se dobře vešly i do menšího batůžku. A po kratší přípravě hurá na hřiště.

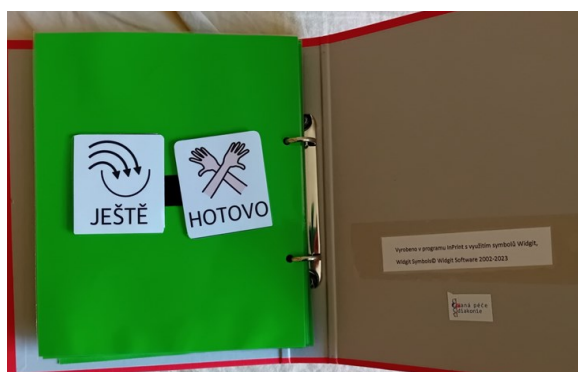
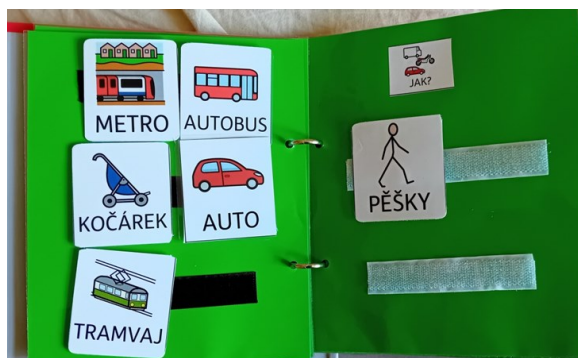
Při každém vyrábění si uvědomím, že v komunikaci snad nic není univerzální. Každý člověk je jedinečný a jazykový projev tomu odpovídá. I způsoby komunikace v jednotlivých rodinách mají jedinečný nádech.

Rovněž pomůcky jsou nejlépe využitelné, když jsou šité na míru dítěti a rodině. Pro začátek je vždy lepší využít fotografie než piktogramy. Proto vnímám nás poradkyně a rodiče jako tým. My poradkyně můžeme sbírat zkušenosti z různých rodin, číst knížky, mít tipy a podobně. Ale bez zapojení rodičů, kteří nejlépe znají své dítě a kteří jsou ochotní třeba vyfotit věci, se kterými se během dne setkáváme, toho příliš nezmůžeme.

Už se těším, jak rodiny budou pomůcku používat. A jaké další nápady a vylepšení k tomu budou mít.

Společnému objevování zdar!

Vlasta Spilková, poradkyně rané péče

PROJEKT KOMUNIKUJEME

Tohoto projektu se v novém běhu účastní i naše rodiny. Jedna z pražských účastnic se podělila o své zážitky a zkušenosti.

Dalším realizačním místem je Plzeň – možná v příštím čísle najdete ohlas ze západních Čech.

O organizaci [Komunikujeme o.p.s.](#) jsem se dozvěděla prostřednictvím rané péče. Pravidelně dostávám tipy, nabídky na různé kurzy, projekty, podpůrné programy. Projekt, který v současnosti využívám, se jmenuje *V roli neformálního pečujícího*.

Zpočátku jsem nevěděla, co očekávat a co si pod tímto názvem představit. Po první informativní schůzce v zázemí organizace jsem se ale dozvěděla vše důležité. Projekt je cílen na lidi, kteří pečují o někoho blízkého, tudíž jsou v roli pečujícího, nebo na osobu, která sama pobírá příspěvek na péči.

Vstupními požadavky jsou trvalé bydliště v Praze, přiznaný příspěvek na péči (PnP) nebo alespoň žádání o PnP. Účelem je podpořit pečující a odlehčit jim. Je možné využít psychodiagnostiku, psychoterapii, poradenství v právní či sociální oblasti, ergoterapii pro osobu, o kterou pečujete.

Další možností je navštívit „sdílecí“ skupiny zaměřené na různá témata. Se synem (tříletým klukem s Downovým syndromem) navštěvujeme pravidelně ergoterapii, která je pro něj velmi prospěšná a potřebná. Já jsem se zatím zúčastnila pouze psychodiagnostického vstupního testu. Poté by měla navazovat konzultace s psychologem.

Také jsme měli příležitost zúčastnit se dvoudenního terapeutického pobytu v Domě rodin Smečno (Kolpingova rodina Smečno), kde jsme se setkali s několika dalšími rodinami. Během pobytu jsme využili spoustu aktivit a činností z nabitého programu, který pro nás připravila organizace Komunikujeme. Zahrnoval canisterapii, ergoterapii, sdílení, výtvarné dílny, procházky, pobyt v multisenzorické místnosti snoezelen.

Vzala jsem na pobyt kromě syna i svoji maminku (je částečně nemohoucí, pobírá PnP). Byla velmi nadšená z prostředí a lidí, se kterými jsme pobyt podnikli. Mám radost, že máme možnost zapojit se do takových projektů, že vůbec vznikají, že se někdo zabývá podporou rodin a lidí ve složitější situaci.

Bára Formanová

Copyright © říjen 2024 Raná péče Diakonie
All rights reserved.

Redakční práce: Alice Pexiederová
Sazba: Lucie Černíková
Ilustrace s ručičkami: Martin Rybář
Autorka postavičky z titulní stránky: Galina Miklínová

Pracoviště Rané péče Diakonie:

Machatého 683/10, Praha 5
Domažlická 1159/9, Praha 3
Vídeňská 9, Klatovy
Pod tratí 232, Teplice

Kontakt:

tel: 235 518 392
e-mail: info@rana-pece.cz
www.rana-pece.cz
www.facebook.com/RanaPeceDiakonie
www.instagram.com/rana_pece_diakonie

Jsme součástí **Diakonie ČCE - Střediska celo-**
státních programů a služeb

Čajkovského 1640/8
130 00 Praha 3
www.scps.diakonie.cz

Ředitel: David Michal

Vedoucí rané péče:
Mgr. Anna Slováčková

Koordinátorka:
Petra Dušánková

Poradkyně rané péče:
Mgr. Barbora Jiráková
Mgr. Alena Kunová
Mgr. Pavla Foster Skalová
Mgr. Veronika Strenková
Bc. Alice Pexiederová
Bc. Monika Menclová, DiS.
Mgr. Alexandra Chomiszaková
Mgr. Vlasta Spilková
Mgr. Eva Vedralová
PhDr. Kateřina Štinglová
Bc. Sabina Havrilčová
Mgr. Daniela Horáčková
Bc. Jana Javorská
Mgr. Andrea Šírová, DiS.
Mgr. Radka Pochobradská
Mgr. Anna Opatrná
Mgr. Silvie Rážová, DiS.
Mgr. Pavla Těhníková
Bc. Olga Cudlínová
Bc. Barbora Kremlová (na RD)
Mgr. Kateřina Cingl (na RD)

Sociální pracovnice:
Mgr. Lucie Černíková

Děkujeme paní **Jitce Rohanové** za první korektury textů a **všem statečným přispěvatelům** za chuť se s námi podělit o své zkušenosti.

**NEMÁTE-LI ZÁJEM ZPRAVODAJ DOSTÁVAT, NAPIŠTE PROSÍM VÁŠ POŽADAVEK
NA INFO@RANA-PECE.CZ.**